

Örnek, Sedat Veyis 1969 “Pirinçler Yeşerecek” *Yeni Türk Tiyatrosu*,
(Haz. Ali Püsküllüođlu) 106-137.

PİRİNÇLER YEŞERECEK

(Oyun, 1 Perde)

KIŞILER

KİM
KADIN
MAMASAN KA
1. ASKER
2. ASKER
BİR ŞAKŞI

Kore. 1955

38. enlem kuşağının güneyinde bir köy... Köyde bir şakşı kulübesi... Kulübede büyükçe bir oda... Sağda, çerçevelerine kâğıt geçirilmiş alçak bir kapı... Kapıdan girip çıkanlar eğilmek zorunda kalırlar. Solda, sağdakinin tam karşısında bir kapı daha... Bu kapı sessiz ve karanlık bir odaya açılır. Dip duvarda, yukarıya doğru, bir adamın sığacağı kadar camsız bir pencere... Pencereden aydınlık bir yaz gecesi ve uzak tepelerin geceyle daha da büyümüş silüetleri belli olur. Odanın arkasına bir ana yol dönemeci düşmektedir. Yoldan ara ara askerî araçlar geçer. Yolu kıvrılan araçların pencereden içeriye vuran farları, bir an, odayı şurasından burasından keskin bir ışıkla aydınlatırlar...

Odanın duvarlarına renkli Amerikan, Kore ve Japon dergilerinden gelişigüzel kesilmiş resimler yapıştırılmıştır. Odanın ortasında büyükçe bir hasır... Solda bir yerde, kalınca ve sıkça örülmüş bir hasır daha... Hasırın üstünde, dürülü, ince bir şilte... Şiltenin üstünde iki tane yeşil yazlık askerî battaniye... Sağ ön tarafta küçük ve alçak bir Kore yemek masası... Masanın üstünde kab-kacak...

Pencerenin sağ yanında, tuvalet masası olarak kullanılan büyük bir cephane sandığı... Üstünde krem, yarım top tuvalet kâğıdı, mum vb. ... Duvarın pencere ile sandık arasına gelen yerinde çatlak bir ayna. Bir köşede, sehpa üstünde ucuzundan bir gramofon. Odanın şurasına burasına yerleştirilmiş, günlük hayat için gerekli araç-gereç... Sağdaki kapının yanında, usturupluca çevrilmiş bir çift Kore papucu. Kadın dışarıya gidip geldikçe, ayağındakileri çıkarıp, bu pabuçları giyer. Yaz başlangıcı... Gece...

(KİM, sırtı seyirciye dönük, hem pantolonunun düğmelerini ve kemerini bağlar, hem de pencereden dışarısını kollar. Koltuğunun altından tabancasının kılıfı görülmektedir. Pencerenin yanındaki çiviye asılı, asker bozması ceketini alır.)

KİM (Arkası dönük. Ceketini giyerken): Kral sofrası mı hazırlıyorsun? Çabuk tut elini!

KADIN: Hazır...

KİM (Döner. Sağ gözünün altından başlayıp, çenesinin ucunda biten büyükçe bir yara izi, yüzünü âdeta ikiye bölmüştür. Ağzının sağ yanında ikide bir kıpırdıyan tik, insana ürküntü vermektedir. Sol elinin içi beyaz bir sargıyla sarıdır. Sofranın üstündekilere küçümseyici bir bakış atar):

Hepsi bu mu?

KADIN: Daha ne olsun?

KİM: İçki?

KADIN: Biz bir çanak pirinci zor buluyoruz. Savaşta olduğumuzu unuttun galiba.

(KİM, yemek masasının önüne bağdaş kurar, kamıştan çubuklarla acele acele çanak içindeki pirinci atıştırmaya başlar. KADIN, KİM'i nefretle süzmektedir. Birinci çanağı bitiren adam, ikinci çanağı alır eline, onu da aynı hızla yer, bitirir.)

KİM (Boşalan çanağı kadına uzatır.)

KADIN: Yok ki daha...

KİM (Elinin tersiyle ağzını silerek): Sigara...

KADIN (*Cephane sandığının yanına gidip, sandığın içini karıştırır, tek bir sigara bulup verir*): Bir tane kalmış...

KİM (*Sigarayı yakar. Bir-iki nefes çeker; elini uzatır*): Paketi...

KADIN: Yok başka...

KİM: Paketi diyorum...

KADIN (*Sandıktan paketi alıp önüne fırlatır*): Al!

KİM (*Sırıtır. Uzanır, yerden paketi alır. İçindekileri sayar*): Bir dahaya açılmamış paket isterim.

KADIN: Git artık...

KİM: Bir şey vermedin ki...

KADIN: Yattın. Karnını doyurdun. Sigaran da var. Daha ne istiyorsun?

KİM: Para...

KADIN: Yok dedim ya...

KİM: İki haftadır atlatıyorsun...

KADIN: İş yoktu ki... Sıkı emir vardı geçen hafta. Korkudan kimse gelemedi.

KİM: İş yokmuş... Savaş size yaradı. Tokyo'ya izne giden asker, biriktirdiği doların yarısını eğlenceye veriyorsa, yarısını Japon kadifesine, ju-ji kremine, fotoğraf makinesine yatırıyor. Oradan aldığı iki katına satıyor burada. Yüz dolar iki yüz oluyor anında. Bin, iki bin... Kimin cebine giriyor bu havadan kazanılmış para?

KADIN: Ne bileyim ben? Kaldığım askerlerin sayısını söyle desen, bilemem. Ama bir köşede yirmi dolarım yok. Her halde benim cebime girmiyor.

KİM: Kazandığını mamasanlara kaptırmasaydın...

KADIN: Kendini neden saymıyorsun?

KİM: Elinden tuttuğum günleri ne çabuk unuttun? Ben olmasam, bir köşede acından ölecektin. Para saymasını bile bilmiyordun. Konuşmasını, oturup kalkmasını öğrettim. Hastalıktan kıvranırken elime ayağıma düştüğünü unutmuşu benziyorsun. Tedavin için az mı para sarfetmişim. Her şey karşılıklı...

KADIN: Karşılığını çoktan ödedim.
(*Dışardan bir motor sesi duyulur. Ses yaklaşır. KİM aniden sıçrar, pencerenin yanına gizlenir, eli tabancasına gider. Araba dönemeci hızla kıvrılır, farlar odayı aydınlatır bir an.*)

KİM (*Bir süre dışarıyı seyrettikten sonra*): Buraya neleri göze alarak geldiğimi biliyorsun. Polis her yanda beni arıyor. Küçük bir hata, bir anlık dalgınlık, bir çıtırtı gebermem için yeter de artar bile.

KADIN: Hani geçen hafta son demiştin. Bir daha gelirsem, tükür yüzüme demiştin...

KİM (*Bozuntuya vermeksizin*): Hesapta olmayan şeyler karıştı işe... Hile yaptılar. Ben sandım ki...

KADIN: Kazanacaksın, değil mi? Bir yıldır hep kaybediyorsun, Kim.. İçiyorsun ve kaybediyorsun. Sonu yok bunun. Savaştan kaçmakla akıllılık ettiğini sanmıştım ilk sıralar... Kardeşin kardeşi vurması acı gelmişti bana çünkü. Ama şimdi öyle düşünmüyorum artık. Çok şey öğrendim. Onlar ölmesini bildiler hiç değilse. Başka çıkar yolları yoktu... Sen? Ne kalacak geriye senden?

KİM: Bırak şimdi bu gevezelikleri... Para gerek bana. Hem de her zamankinden çok.

KADIN: Biraz da öteki şakşilerden al.

KİM: Onlar senin gibi üzmüyorlar beni. (*Cebini göstererek.*) Veriyorlar...

KADIN: İyi ya işte...

KİM: Kazanmak için büyük parayla oynamalıyım... Yetmez bu kadarı.

KADIN: Peki... Vereceğim. Ama, son defa Kim... Bir daha da kanımı akıtsan zırnık alamazsın benden.

KİM (*Sırıtarak elini uzatır*): Haydi... Bekletme beni...

KADIN: Bir hafta sonra... Param yok şimdi. Bir hafta sonra söz.

KİM (*Kuşkulu kuşkulu bakar*): Öyle olsun... Ama, geldi-

ğimde eli boş dönersem, bir köpek gibi gebertirim seni. (Pencereye gidip, dışarıyı gözetler, geceyi dinler. Sonra pencereden dışarıya süzülür, görünmez olur.)

(KADIN, bir süre olduğu yerde dikili kalır. Sonra sofrayı toplamak için eğilir.)

KİM (Pencerenin önünde belirir. Kısık bir sesle): Song-ca! Parayı bir an önce hazır etmenin yoluna bak. Şansım kötü giderse her an gelebilirim. Belki de son gelişim olur bu. Ona göre... (Kaybolur.)

KADIN (Ağır ağır pencerenin kıyasına yaklaşır. Dışarıdan kurbaga ve çekirge sesleri duyulmaktadır): Hayvan! (Döner, sofrayı toplar. Az sonra sağdaki kapıdan MAMASAN girer. Yaşlıca bir kadın... Asker pantolonunun üstüne kısa, keten bir entari giymiş, beline kuşak sarmıştır. Ayaklarında beyaz lastikten Kore pabuçları vardır.)

MAMASAN (Ürkek ürkek içeri girer. Kadını yalnız görünce rahatlar): Gitti mi?

KADIN (Başıyla "evet" işareti yapar): Az önce...

MAMASAN: Gelir mi, dersin?

KADIN: Sanmam...

MAMASAN: İyi... İyi... Şeytan görsün yüzünü. Para verdin mi?

KADIN: Ne var ki, ne vereyim...

MAMASAN (Sırtır. Dışarıyı göstererek): Dışarda iki asker var...

KADIN: İyi...

MAMASAN: Kandırabilirsen her ikisiyle de kalırsın...

KADIN: Peki...

MAMASAN (Parmaklarıyla işaret ederek): Adam başına üç dolar. Aşağı olmaz. Tamam mı?

KADIN (Başını sallayarak): Tamam...

(KADIN, MAMASAN'ı kapıya kadar saygıyla uğurlar; bu saygıda çekingenliğe benzer, korkuya benzer bir şey vardır. Aynanın önüne gidip, çabucak çekidüzen verir kendine. Odaya

kısa bir göz atar. Bir iki şeyin yerini değiştirir çabucak. Masanın üstündeki çanakları kaldırdığı zaman, iki asker içeri girer. Kore Savaşına katılmış Birleşmiş Milletler üyelerinden herhangi bir devletin herhangi birliğine bağlı iki asker...)

1. ASKER (Azıcık öne eğilerek): Çal zara!

KADIN (İrkına yaraşır bir incelikle): Çal zara!

2. ASKER (1.'yi taklit ederek): Çal zara!

KADIN (Aynı incelikle): Çal zara!

1. ASKER (Kadının elindeki çanağı göstererek): Çap çap?

KADIN (Gülerek): Çap çap... Yedim ama... (Çanakları bir köşeye bırakır. Cephane sandığının içinden çıkardığı temizce bir örtüyü yemek masasının üstüne serer. Askerlere oturmaları için yer gösterir.)

1. ASKER ("Ne dersin, oturalım mı?" anlamına 2. ASKER'e bakar.)

2. ASKER ("Sen bilirsin" anlamına bir jestle cevap verir.) (Masanın yanına, yere otururlar.)

1. ASKER (Odaya göz atarak): Odan güzelmiş...

KADIN (Gülümser.)

2. ASKER (Sigara yakar. Bir tane de KADIN'a uzatır): Sigara?

KADIN: Teşekkür ederim... İçmiyorum. (Bir mum daha yakmak için uzaklaşır.)

1. ASKER (Uzulca, 2.'ye): Yeni galiba. Evvelce hiç görmedim.

2. ASKER (KADIN'a istekle bakar): Ben de... (Yanlarına gelen KADIN'a.) Bu köyden misin?

KADIN ("Hayır" anlamına başını sallar): On gün oluyor buraya geleli. Suwan'daydım daha önce.

1. ASKER (Arkadaşına): Ne güzel konuşuyor, değil mi?

KADIN: Askerlerden öğrendim. Beş yıldır askerlerle...

2. ASKER: Desene savaşın başından beri?

KADIN ("Evet" anlamına başını sallar): Hanginiz kalacaksınız?

(Askerler birbirlerine bakarlar. İkisi de kalmak ister.)

1. ASKER (2.'ye): Kalmak istiyor musun?
2. ASKER: Bilmem... Sen?
1. ASKER (Omuzlarını kaldırarak): Bilmem...
2. ASKER: Hoşlandın mı?
1. ASKER: Eh... Fena değil...
2. ASKER: Hoşlandıysan kal. Ben başkasını da bulurum...
1. ASKER: Bilmem ki... Eli yüzü temiz... Sonra, ince, dokunaklı bir hali var. Seul'dekini andırıyor...
2. ASKER: Unutamadın gitti şu kadını... Üstelik paranı da çalmıştı.
1. ASKER: Haklısın... (Bir an dalar.) Hoş kadındı ama. Uzun, kara saçları vardı...
2. ASKER: Yahu sen niye pilot olmadın?
1. ASKER (Anlamaz): Bu da nereden aklına geldi şimdi?
2. ASKER: Baksana... Hep havalardasın... Uzun kara saçlı kadınlar... Hıh... Romantizmin sırası değil arkadaş. (Göz kırpar.) Aklın kesti mi, bir an önce işini becereceksin. Bu dalga düş kurmaya pek gelmez. Alt tarafı alış-veriş...
1. ASKER: Haklısın... Sen kimi bulacaksın?
2. ASKER (Arkadaşının kadınla kalmak istemesine içerlemiştir. Belli etmemeye çalışır): Bana bakma. Bulurum birini. Şakşiden çok ne var bu memlekette. Hem ben zaten...
1. ASKER (Ötekinin bozulduğunu anlar): Bak, erkekçe arkadaş, istiyorsan... Ben kalmasam da olur.
2. ASKER: Numara yapma! Sevdin kadını.
- KADIN (Konuşulanlardan sıkılmıştır. Ortaya): Şort tayım dört dolar.
1. ASKER: Kaç?
- KADIN (Eliyle işaret eder): Dört.
1. ASKER: Pühhhh... Dört dolarmış... İki dolara istediğimle kalırım. (Arkadaşına.) Bizi acemi sandı galiba.
- KADIN: İki dolara kalırsın ama, hastalığı da kaparsın.

Üretritli onlar...

1. ASKER (Arkadaşına): Sanki kendisi değilmiş gibi. (KADIN'a.) Üretrite çoktan razıyım. Başka hastalık olmasın da...
- KADIN: Daha bu sabah muayene oldum. Temiz raporu verdi doktor. (Koyunundan bir kâğıt çıkarıp ASKER'e uzatır.) Bak! İşte...
1. ASKER (Kâğıdı eliyle iter): Kime gitsek, temizim diyor. Haftasına varmadan başlıyoruz kıvranmaya... Hastalık yokmuş da, Birleşmiş Milletler ordusu avuç avuç teramisini keyfinden mi yutuyor? Sabahları Ordu Sağlık Bürosu'nun önüne uğra da, bir gör: Elllerinde idrar şişeleriyle bir sürü asker!
2. ASKER (Arkadaşına): Geçenlerde doktor sabah sabah kapının önünü tutan askerleri görünce, "Üretrit ordusu gene hizaya girmiş!" diye basmış küfürü!
- KADIN (Cephane sandığının üstündeki kutulardan birini göstererek): İlâç var orada. Kullanırsın... Onun için para almam.
1. ASKER (Arka cebini yoklayarak): Bizde de var. Silâh gibi taşıyoruz yanımızda. Ama gene de...
- KADIN: Korean ilâç da var. Şifalı otlardan yapılmış...
1. ASKER: Sıkıştırma.. Bırak da havana alışayım biraz.
- KADIN: Kalmayacaksan söyle. Mamasan kızar sonra.
1. ASKER: İki dolara olursa...
- KADIN ("Olmaz" anlamına başını sallar): Hebi-no. (2. ASKER'e) Sen?
2. ASKER: Sori... Ben başkasına gideceğim. (Arkadaşının kulağına.) Nazlanma da üç dolara razı ol... (Kalkar.)
1. ASKER: Uğra bana sonra.
2. ASKER: Sen de elini çabuk tutmaya bak... Nöbetçiler değişmeden bölüğe dönelim. (KADIN'a) Çal zara!
- KADIN (2. ASKER'i dışarıya kadar uğurlar): Çal zara! (Döner.) Kalıyorsun, değil mi?

ASKER (*Biraz düşünür*): Üç dolara olursa, hebi-yes...
 KADIN (*Biraz düşünür*): Çoso... Hebi-yes. Şort taym ama...
 ASKER: Şort taym.
 KADIN: Öteki askerlere üç dolar demiyeceksin.
 ASKER: Merak etme.
 KADIN: Bundan sonra başka şahşilere gitmiyeceksin...
 ASKER: Peki.
 KADIN: Hep bana geleceksin.
 ASKER (*Gülümseyerek*): Baş üstüne! Başka?
 KADIN: Ver parayı!
 ASKER: Hemen mi?
 KADIN: Hemen.
 ASKER: Kaçmıyoruz ya...
 KADIN (*Sağdaki kapıyı gösterir. Sesini kısarak*): Mamasan nabun. Çok kötü. Parayı peşin istiyor.
 ASKER: Öteki mamasanlar iş bittikten sonra istiyorlar ama...
 KADIN: Onlar nambriwan! (*Kendi Mamasanını kötüleyen bir jest yapar.*) Benim Mamasan nambriten.
 ASKER: Öyle olsun. (*Üst cebinden üç kırmızı işgal doları çıkarıp kadına uzatır*): Bak! Gıcır gıcır... Bugün verdiler.
 KADIN (*Parayı kapar gibi alır.Sayar*): Geliyorum. (*Kapıdan çıkarken durur; gramofona bir plak koyar: "Arirang" türküsü.*) Soyun sen. (*Çıkar.*)
 (*ASKER oturduğu yerde türküyü dinler bir süre. Sonra elbisinin üst kısmını çıkarır, atlet ve pantolonla kalır. Gömleğini asmak için gözleriyle odada bir yer arar, bulamaz; dürüüp yanbaşına koyar. Botlarını çözmeye başlar.*)
 KADIN (*Girer*): Mamasan çok teşekkür etti.
 ASKER (*Alaylı*): Öyle mi?
 KADIN: Memnun kalırsa, hep bizim eve gelsin, dedi.
 ASKER: Oldu olacak, nöbeti de sizin evde tutayım.
 KADIN: Arkadaşın da bitişikteki kızla kalıyormuş...
 ASKER: İyi.

(*Müzik biter. KADIN köşedeki dürülü şilteyi düzeltip üstüne bir battaniye atar. Belindeki kuşağı çözer. Cephane sandığının yanına gidip, bir şişeden saçlarına koku sürer. Oda, masanın üstündeki mumdan dökülen ışıkla ürpertili bir biçimde aydınlanır. Odanın içindeki eşya bir ışık-gölge oyunuyla büyümüş-tür sanki.*)

ASKER, yatağa sırt üstü uzanıp bir sigara yakar. KADIN saçlarını gözüp, omuzlarına bırakır. Hareketlerinde Uzak Doğulu kadınlara vergi o incelik, o yumuşaklık gözden kaçmaz. Savaş ve açlık henüz bozamamıştır bu inceliği... Yatağın yanına diz çöküp ASKER'in ellerini sever bir süre. ASKER de KADIN'ın düz ve kara saçlarıyla oynar. Yüzüne sanki bir öksüz çocuk durgunluğu oturmuştur ASKER'in.)

ASKER: Adın ne senin?

KADIN: Song-ca...

ASKER: Song-ca mı?

KADIN: Hı...

ASKER: Tuhaf.. Onun adı da Song-ca idi.

KADIN: O kim?

ASKER: Seul'deki...

KADIN: Şu paramı çalan mı?

ASKER: Sen nereden biliyorsun?

KADIN: Demin arkadaşın söylemişti ya...

ASKER: Sahi... (*Dalar.*) Sarhoştum... Otuz yarda Japon kadifesi satmıştım karaborsacılarla... Cebimde tam doksan dolar vardı. Seul binlerce karanlık sokağı olan bir şehir... Oropular, mamasanlar.. Sonra gece yarılardan bir yerlere yanan cemseler, cipler... Kaçak eşyanın tek kelime konuşulmadan çabucak boşaltılması... Doların bir elden diğer ele geçmesi... Çevremde bir sürü insan vardı. Hepsi de ne yapacağını, nereye gideceğini biliyordu. Şehir suskun, karanlık ve açtı. Yolları şaşırılmıştı. Şehrin dışına çıkmıyordu yollar, Oysa şehrin dışı ne güzeldi. Uzakta, bir yerlerde Han nehri

ulu bir suskuyla akıyordu... Bunalmıştım. Birden elimi tuttu birisi; sıcak ve yumuşaktı. Döndüm, göz göze geldik: Song-ca idi.

KADIN: Ne bildin Song-ca olduğunu?

ASKER: Bilmiyordum ki... O söyledi. "Şakşiyim... Adım Song-ca" dedi. "Kalır mısın benimle?"

KADIN: Güzel miydi?

ASKER: Bilmiyorum... Elleri sıcaktı. Gözleri de... Odasına götürdü beni.

KADIN: Sabahaca mı kaldın?

ASKER: Sabahaca...

(ASKER, KADIN'ı yumuşak bir hareketle kendine doğru çeker. Öpüşürler. Usulca ASKER'in yanına uzanır KADIN. Bir süre yumuşak hareketlerle sevişirler. ASKER, yattığı yerden yarı doğrulup, KADIN'ın üstüne eğilir. Birden soldaki odadan körpe ve boğuk bir çocuk ağlaması duyulur.)

ASKER (KADIN'ın üstüne doğru yarı eğik durumda): Çocuk mu var içerde?

KADIN: Hımmm...

ASKER: Senin mi?

KADIN ("Evet" anlamına başını sallar.)

ASKER: Aç mı?

KADIN ("Hayır" anlamına başını sallar.)

ASKER: Ya?

KADIN: Hasta.

ASKER (Doğrular, yatağın üstüne oturur): Çok mu?

KADIN: Bilmiyorm...

ASKER (Keyfi kaçmıştır. Bir sigara yakar): Tam ağlıyacak zamanı buldu. (Susar.) Kaç yaşında?

KADIN (Doğrulur): Altı aylık.

ASKER: Doktora götürseydin...

KADIN: Götürdüm iki defa. Korean doktora gösterdim.

ASKER: Ne dedi?

KADIN: Çok hasta, dedi. Yirmi dolar verirsem, kuvvetli bir ilaç verecek.

ASKER: Çok değil mi?

KADIN: Bilmiyorum... Gel!

ASKER: Geçti... Yapamam artık. Yak şu mumu.

KADIN: Gel... Gel haydi...

ASKER: Olmaz dedim ya... Başka sefer. (Ayağa kalkar.)

KADIN (ASKER'in pantolonunun ucundan tutarak yatağa çekmek ister.): Gel.. İki dolar olsun. Haydi...

ASKER (Bağırır): Bırak be! Hayvan mıyım ben?

KADIN (Çekinir. Bir süre ASKER'e bakar. Bir şey söylemek ister, cesaret edemez.)

ASKER (Botlarını giyer): Ver paramı! Gideceğim.

KADIN: Hebi-no!

ASKER: Niye hebi-no'ymuş?

KADIN (Sağdaki kapıyı göstererek): Mamasan...

ASKER: Bane ne Mamasan'dan?

KADIN: Mamasan nambriten. Kızır bana...

ASKER: Kızarmış... Hıh... Mamasan kızır diye üç dolardan vaz mı geçeceğim sanıyorsun? Bu parayı günün birinde kurşunlanıp öleyim diye veriyorlar bana. Her şey karşılıklı...

KADIN: Bebisani hasta ama...

ASKER: Anladım.

KADIN: Meybi tumoro sayonara...

ASKER: Beni yumuşatacağımı sanıyorsan, boşuna... Haydi, ver parayı....

KADIN: Doktorun istediği yirmi doları tamamlamam gerek. Bakalım bu saatten sonra kimse gelir mi? Senden aldığım üç doların...

ASKER (Sözünü keserek): Bana bak! Ben ne doktorum, ne de papaz. Askerim... Binlerce askerden biri... Kore'ye gideceksin dediler, başüstüne dedim. Attığını vuracaksın dediler, başüstüne dedim. Gerekirse öleceksin dediler, başüstüne dedim. Ama, hayatım karşılığında verdikleri bu parayı götür de çocuğu hasta orospulara,

aç gözlü mamasanlara kaptır demediler, anladın mı?
 KADIN (*Bomboş bakar ASKER'e.*)
 ASKER: Anlamak işine gelmiyor... Tutunduğu dal yerinden oynamasın istiyor herkes. (*Gömleğinin yakasını düğmeleyerek.*) Çocuk kimden?
 KADIN: Bilmiyorum...
 ASKER: Bilmiyormuş!.. İnsan çocuğunun babasını bilmez mi?
 KADIN: Bilmez.
 ASKER (*Kepini başına geçirir*): Parayı...
 KADIN (*Son bir umutla ASKER'in para için uzattığı eli tutar yumuşakça*): Gel... İstedığın her şeyi yaparım...
 ASKER (*Sertçe çeker elini*): Lâftan anlamaz mısın sen? Keyfim kaçtı diyorum sana. Bu iş istekle olur. Çocuk orada ağlarken...
 KADIN (*Çaresiz*): Çoso... Bekle biraz. (*Sağdaki kapıdan çıkar.*)

(*ASKER sigara yakar, çocuğun bulunduğu odaya sıkıntılı bir göz atar. Pencerenin önüne gidip, dışarıya bakar. Çocuk zayıf bir sesle gene ağlar. Döner, soldaki kapıyı açıp çocuğa bakmak ister. Kapıya doğru bir-iki adım atar. Çocuğun sesi kesilir. Girmekten vaz geçer. Az sonra KADIN girer.*)

KADIN (*Parayı uzatır*): İşte...
 ASKER (*Bir an parayı almaktan vaz geçer. Sonra karar değiştirir, alıp cebine atar. Sağdaki kapıya doğru yürür. Çıkacakken durur*): Sen dışardayken çocuk ağladı gene...
 KADIN (*Dimdik ASKER'e bakmaktadır.*)
 ASKER: Çocuk dedim... Bir bakıversen...
 KADIN (*Fısıldar gibi*): Çık dışarı!
 ASKER: Çocuk...
 KADIN (*Fısıldar gibi*): Defoooll!
 ASKER (*Şaşırır*): Bana bak! Ben...
 KADIN (*Bağırarak*): Nambriten şolcır. Pis asker! Çık diyorum sana!

ASKER: Ağzını topla! Yoksa...
 KADIN (*ASKER'in üstüne yürüyerek*): Çık! Çık git! Defol diyorum...
 ASKER (*Hızla sağ elini havaya kaldırır*): Tokadı hakettin ama...
 (*Elini tam KADIN'ın suratına indireceği sıra, dışarıdaki dönemeci kırılan askerî bir aracın pencereden odaya dolan farları, ASKER'in havadaki elini aydınlatır. KADIN kılını kıpırdatmadan ASKER'e bakmaktadır. Aracın ışığı odayı yalayıp geçer. Tokadı vuramaz ASKER. Ağır ağır indirir elini. Birden dönüp, dışarıya açılan kapıya doğru sertçe yürür.*)

2. ASKER (*Sirtında atlet gömleği, ayağında ucuz Kore pa-buçları, soluk soluğa girer içeri... Çıkmak üzere olan 1. ASKER'le burun buruna gelirler. Hızını alamayıp, 1. ASKER'i odanın içine iteleyerek*): Ne oluyor yahu? Sesiniz ta bizim odadan duyuluyor.

1. ASKER: Paramı geri istedim diye koğdu beni.
 2. ASKER: Paramı geri mi istedin?
 1. ASKER: Bir şey yapmadım ki... Tam yatacağımız vakit ağlayıverdi... Benim de keyfim kaçtı.
 2. ASKER: Ağlayan kim?
 1. ASKER (*Başıyla kadını gösterir*): Çocuğu... (*Soldaki kapıyı işaret ederek.*) İçerdeki odada. Hastaymış... (*Boynunu büker.*) Zaten doğru dürüst birisi rastlamaz ki bana.
 2. ASKER (*KADIN'a*): Senin mi çocuk?
 KADIN (*Cevap vermez. Yatağı toplamak için yere eğilir.*)
 2. ASKER: Çocuk senin mi, dedim, duymadın mı?
 KADIN: Benim... Babası mısın yoksa?
 2. ASKER (*Bozulur*): Şey... Hastaymış da.. Belki. bir yardımımız...
 KADIN (*Kızgın*): İstemiyorum... Çıkın... Gidin odamdan...
 1. ASKER (*Arkadaşına*): Yürü gidelim... Yoksa başım

belâya girecek.

2. ASKER (*KADIN'a*): Sen bilirsin. Benden teklif...
1. ASKER: Ben gidiyorum. (*Kapıya doğru yürür.*)
2. ASKER (*Arkadaşına*): Dur bir dakika! (*KADIN'a*)
Yarın çocuğu karargâha getir. Sıhhiye çavuşu ahbabımdır. Belki bir çaresini buluruz... Hiç olmazsa penisilin filan verir...
- KADIN: Yalan söylüyorsun!
(*Askerler birbirlerine bakarlar.*)
- KADIN (*Aynı tonda*): Yalan söylüyorsun! Sen de, o da, ötekiler de... Bütün dünya yalan söylüyor. (*Susuş.*)
İki gün önce bir çavuşla kaldım. Belki de senin sıhhiye çavuşundu. "Yarın Bebisani'yi getir, doktora götürürelim, ben seni nöbetçi kulübesinin yanında beklerim" dedi. (*Susuş.*) Tam üç saat... Tepemde kızgın güneş, sırtımda çocuk, dikildim durdum.
2. ASKER: Askerlik bu... Belki bir işi çıkmıştır.
- KADIN: Beş yıldır şakşilik yapıyorum. Artık iyi tanıyorum sizleri... İlk hep kibar, uslu, yumuşak. Sonra hayvan gibi: Sık soluklu, aç, kudurgan... Hep aynı şey: Et, ve sağır, kör bir doygunluk ardından.
1. ASKER: Yalnız o iş için mi geldiğimizi sanıyorsun?
- KADIN: Ya?
1. ASKER: Tanrı cezasını versin o işin! Üç dakika bile sürmüyor. Belki de daha az... Sonra gene o boşluk, o ince baş ağrısı, o yılgnlık... Eskisinden de beter... Her seferinde köpek gibi pişman dönüyorum.
(*Açık kapının önünde 2. ASKER'in kaldığı Şakşi belirir. Sırtında uzun ve ince bir gömlek vardır.*)
- ŞAKŞİ (2. ASKER'e): Veg so inni, o ra.
2. ASKER: Geliyorum... Geliyorum... (*KADIN'ı göstererek.*) Çocuğu hastaymış da...
- ŞAKŞİ (*Sözünü keserek, işveyle dışarı sürükler ASKER'i*): Kam... Gel haydi. Veg, fu e bu in koa mal hara...

2. ASKER (*Çıkarken, 1. ASKER'e*): Kalacak mısınız?
1. ASKER (*Sıkkn*): Bilmiyorum...
2. ASKER: Sen bilirsin. Ben beş on dakika daha kalıp bölüğe döneceğim. (*Çıkar.*)
(*KADIN saçlarını toplayıp, ortalığı düzeltir. ASKER, kararsız, kapının önünde dikilmektedir.*)
- KADIN (*ASKER'in yüzüne bakmaksızın*): Niye gitmiyorsunuz? Başka şakşiler de var köyde.
- ASKER: Benim aradığım şakşi değil...
- KADIN: Ya?
- ASKER: Benim aradığım... (*Susar.*)
- KADIN (*Alay ederek*): Seul'de paranı çaldırdığın kadın mı?
- ASKER (*Odanın ortasına doğru yürür*): Sen ya da başkası... Hiç önemli değil. Benim aradığım... (*Susar bir an.*)
İncelik benim aradığım. Anneye, aabaya benzer birilerine sokulmak. Sıcak, yumuşak bir el... Unutmak... Her yan asker. Hep aynı renk. Aynı elbise. Siz bile çoğu zaman asker elbisesi giyiyorsunuz. Utanmasalar ağaçlara bile asker elbisesi giydirecekler... Sonra bir türlü dinmek bilmeyen o ilkbahar yağmurları... Barakanın üstünde yağmur tıptırtıları... Barakanın çeliğinin boz bir sesle bu tıptırtıları büyütmesi, büyütmesi, büyütmesi... Bir an yağmurun diner gibi olmasına sevinmek. "Oh... diniyor galiba" demeye kalmadan, yeniden başlaması. Kurbağa sesleri... Geceyi en karanlık, en suskun yerinden kemiren kurbağa sesleri... Sonra uzun, sıcak haziran gündüzleri... Sonra Sarı Köpek alarmları... Gece yarısı kan uykudan bıçak gibi fırlamalar... Yürümek, yürümek, yürümek. Bilinmeyen dağlara doğru saatlerce yürümek... (*KADIN'ın tam önüne dikilir.*) Benim aradığım... (*Susar.*) Benim arayıp da bulamadığım... bir... bir... (*Aradığı kelimeyi bulamaz.*) Yoksa Tanrı belâsını versin o işin! İç kabar-

tısı, yorgunluk ve çoğu zaman kasıklara yapışan pis bir hastalık. Bazan kusacak gibi oluyorum. *(Pencerenin yanına gider.)*

KADIN *(Bir süre ASKER'e bakar. Soğuk bir sesle)*: Asker!

ASKER *(Boş bulunup ürperir. Döner)*: Ne var?

KADIN *(Aynı tonda)*: Korkuyorsun.

ASKER: Neden?

KADIN: Ölmekten.

ASKER *(Etkilenir. Belli etmemeye çalışarak)*: Hadi canım sende... Bunu da nereden çıkardın?

KADIN: Korkuyorsun... Bir pirinç tarlasının kıyısında küçük bir tümsek olmaktan... Bir nokta, bir hiç... Eğilip su içerken belki. Belki de botlarını bağlarken "tır-raaak!" diyecek bir yerden bir silâh.

(Çocuk ağlamaya başlar. Ses gittikçe yükselir, sahneyi doldurur, dayanılmaz bir hal alır.)

ASKER: Sustur şu çocuğu!

KADIN *(Bir an ASKER'e karşı koymaya çalışır, sonra vaz geçer. Odaya girer. Az sonra çocuğun sesi kesilir. Döner, karpının önünde dikilip, kısık gözlerle bakar ASKER'e)*: Sustu işte...

ASKER: Az sonra yeniden başlamıyacağı ne belli.

KADIN: Çocukları sevmiyorsun.

ASKER: Bir çocuk ağlaması duydum mu, vurup susturmak geliyor içimden.

KADIN: Başka türlü büyümezler ki... Ağlarlar... Meme vererek ağızlarına susmayı öğretiriz biz. Siz de ölmeyi, ya da öldürmeyi... Silâh vererek ellerine...

ASKER *(KADIN'ın söylediklerini duymamıştır. Uzak bir geçmişi yaşamaktadır. Kendi kendine)*: Odalara sığmazdı sesi. Duvarları zorlar, sokaklara taşardı.

KADIN *(Anlamaz)*: Kimin?

ASKER *(Aynı şekilde)*: Bütün gövdesi ağız kesilirdi sanki. O el kadar et parçasından, o kadar ses nasıl çıkardı!

(Çocuğun bulunduğu odayı göstererek.) Seninki kadar var, yoktu. Bütün gün ağlardı.

KADIN *(Yumuşak)*: Çocuğun muydu?

ASKER: Kardeşimdi.

KADIN: Annen?

ASKER: İşe giderdi. Babam ölmüştü.

KADIN *(ASKER'e yaklaşır, sevecen bir bakışla)*: Sen mi bakıyordun çocuğa?

ASKER *(“Evet” anlamına başını sallar)*: Yedi sekiz yaşlarındaydım o zaman....

KADIN: Bak, o da ağlıyormuş...

ASKER *(Çocuk sanki karşısındadır)*: O çirkin ağzını açar, saatlerce vıyaklardı. Hırsımdan ben de onunla beraber ağlardım. Ben yorulur, susardım, o ağlardı.

KADIN: Hasta mıydı?

ASKER: Bilmiyorum... Bazan da sesi çıkmadan ağlardı. Boğulur gibi olurdu. Uğunur uğunur giderdi. Yüzü mosmor, gözleri yumuk, ağzı çarpık... Birden nefesi kesilecek diye ödüm kopardı. Kesilecek diye korktuğum nefesi, sımsıkı ağzını bir yerinden zorlayıp, küçük bir ses ırmağı halinde dökülürdü. Sanki, ağzından boz renkli, çığırtkan kuşlar dolardı odaya... Ağlarken ölecek diye öyle korkuyordum ki... Bir de omuz başları, sırtı killanacak diye...

KADIN: Hiç mi susmazdı?

ASKER: Ağlamaktan yorulduğu zaman... Sustu diye öyle sevinirdim ki... Bir gün... *(Susar. Yüzü değişir. Anlatacağı şeyi yaşamaktadır.)* Sabahtan öğlene kadar ağladı. Dayanamadım, kaptım süt şişesini. Tam ağzına indireceğim sırada, kesti sesini! Şaşırdım! Süt şişesi elimde bekliyordum: Başlarsa, vuracaktım şişeyi. *(KADIN'a bakar dalgın dalgın.)* Ağlamadı. *(Susar.)* Akşam annem eve gelince, elimdeki süt şişesiyle yakaladı beni. “Ne o? Ne yapıyorsun öyle çocuğun başına dikilmiş?”

“Hiiiççç... Çocuğu bekliyorum. Ağlarsa süt verecektim de...” Annem, çocuğu yattığı yerden kucağına aldı, sevmeye başladı. Sesi çıkmıyordu.

KADIN (*Ürkek*): Yoksa?...

ASKER: “Ölmüş...” dedi, “kardeşin ölmüş. Artık hiç ağlamayacak. Hiç... Hiç...”

KADIN (*Korku ve kuşkuyla bakar ASKER'e.*)

ASKER (*KADIN'ın bakışlarından tedirgin olur*): Ben... Bir şey yapmadım ki... O durup dururken... Kendiliğinden.

KADIN: Elindeki süt şişesi?

ASKER: Vurmadım ki...

KADIN: Ağlasa vuracaktın...

ASKER: Ağlamadı ki...

KADIN (*Bağırır*): Kardeşindi!

ASKER (*Aynı tonda*): Değildi! (*Susar. Sakin.*) Değildi!

KADIN: Ya?

ASKER: Bazı geceler bir adam gelirdi evimize. “Babanın arkadaşı” diyordu annem. Benim yanımda bacaklarını okşardı annemin. “Yapma, çocuk bakıyor, utanıyorum” derdi annem. (*Susar.*) Bir gün anahtar deliğinden gözetledim: Annemin üstüne eğilmişti. Yalnız sırtı görünüyordu adamın. Kılı, kambur bir sırt. Muz ağacına tırmanmış iri bir maymun gibi. (*Susar.*) Çocuğu gördüğüm anı unutamam. Doğduğunun ertesi gündü. Öyle çirkindi ki! Yüzü kırışıklıklar içindeydi. Bin yıl önce doğmuştu sanki. Omuzlarında belli belirsiz kıllar vardı. O kıllar büyüyecek sırtını, göğsünü, bütün gövdesini kaplıyacaktı günün birinde. Maymun gibi olacaktı. Öldüğüne ne kadar sevinmiştim.

(*KADIN birden fırlar, çocuğun yattığı odaya girer. Uzun, pis bir sessizlik. ASKER de girmek ister odaya. Kapının önüne kadar yürür, vaz geçer, pencerenin önüne gidip, dışarıya bakar. Az sonra KADIN gelir. Usulca kapıyı örter.*)

ASKER (*Döner*): Nasıl?

KADIN: Uyuyor...

ASKER (*Bir an dalar*): Uyuyor mu?

KADIN (*ASKER'e yaklaşır, elini tutar*): Uyuyor... Sandım ki... Ağlamayınca...

ASKER (*Elini çeker*): Her ağlamıyan çocuk...

KADIN (*ASKER'in sözünü keserek, elinde tuttuğu küçük bir aynayı gösterir*): Bak... Buğulandı ayna.

ASKER (*Bir şey anlamadan bir kadına, bir kadının uzattığı aynaya bakar.*)

KADIN: Bak... Tam ortasında... (*Sevinçle.*) Nasıl da buğulamış aynayı...

ASKER (*Birden değişir*): Gösterme! İstemiyorum...

KADIN: Ama öyle...

ASKER: İstemiyorum dedim ya! Ben buraya bir saatçık olsun her şeyi unutmaya geldim, sen bana parlak ayna üstünde hasta çocuk soluğu göstermeye kalkıyorsun.

KADIN: Hasta, ama soluğu güçlü. (*Gözleri parlar.*) Bak, nasıl da buğulamış aynayı...

ASKER (*KADIN'ın elinden aynayı kapıldığı gibi, yere çalıp, parçalar.*)

KADIN (*Şaşırır. Bir ASKER'e bir yerdeki ayna kırıklarına bakar*): Ne yaptın? (*Eğilir, yerdeki kırıklardan birini alır.*) Ben bununla çocuğun sağlığını... O küçücük yüreğinin atışını, ak güvercin soluğunu, güneşsiz, kör bir odadaki yaşamasını....

ASKER (*Hırçın*): Çocuk! Çocuk! Başka lâf bilmez misin sen?

KADIN (*Az önceki çaresizliğinden sıyrılır. Güçlü ve kavgacı*): Bilmem!

ASKER: Bana ne! Kimse babası, onu bul.

KADIN: Babası ... Sen ya da bir başkası... Önemli değil bu. Onunla yatmasaydım, belki de senden olacaktı bu çocuk. Günün birinde olacaktı bu.

ASKER (*Sokak kapısına doğru yürür.*)

KADIN (*ASKER'in önüne dikilir*): Nereye?
 ASKER: Bölüğe... (*Kapıya doğru bir adım atar.*)
 KADIN (*Kollarını dişi bir kartal gibi yana açar*): Dur bakalım! Bu çocuğun olmasında senin de payın var! Hastalanmasında, açlığında, çaresizliğinde.
 ASKER (*KADIN'ı itip çıkmak ister*): Boş lâf bunlar. Yarım saatten beri tanıyorsun beni.
 KADIN (*ASKER'in yakasından tutar*): Olsun... Sen de suçlusun. Ötekiler de... Hepiniz. Kore'yi bir cehenneme çevirenlerin hepsi.
 ASKER (*Şaşırır*): Hep kötü şeyler mi getirdik. Greypfurt suyunu bizim sayemizde içtiniz. Süt tozunu, çikolatayı...
 KADIN: Üretriti, gonereyi, firengiyi de...
 ASKER: Dünyanın dolarını bırakıyoruz... Yollarınızı düzelttik, uçak alanlarınızı yaptık...
 KADIN: Yeşile dönmüş pirinç tarlalarımızı altüst ederek. Kocaman ayakkabılarınızla odalarımızı kirleterek...
 ASKER: Helikopteri, teramisini, küçük cep radyolarını bizden aldınız...
 KADIN: Orospuluğu, karnımızda piç taşımaya da...
 ASKER (*İyice şaşırır*): Bana ne! Savaşı ben çıkarmadım ya! Kore diye bir ülkeden haberim bile yoktu doğru dürüst.... Benim coğrafyam Çin'e, üstünde atom patlatılan Hiroşima'ya zor uzanıyordu. Kore denilen bu kocaman pirinç tarlasının sınırlarını ilkin burada öğrendim. Ben kendi dünyamda rahattım. "Şu süet ceketini ver!" diyorlardı, uzanıp raftan alıyor, paketleyip müşterinin eline tutuşturuyordum. İşim buydu benim. Çalıştığım mağaza sıcak, rahat ve aydınlıktı. Bana ne? İlkin siz başladınız...
 KADIN: Biz mi?
 ASKER: Siz ya! Bir yerleri sınır çizerek ateş açtınız birbirinize...

KADIN: Benim dünyam karşı dağların ardına varmadan bitiyordu. Köyümden dışarı çıkmamıştım. Top ağaçlarından ağrı sabah yelleri eserd, bunu bilirdim. Bir de pirinç ekmesini, beyazlar giyinmeyi bayram günleri, erkek yolu gözlemeyi... Kavga yüzü görmemişim bugüne kadar. "Savaş çıktı", dediler bir gün. Eli silâh tutanları toplayıp, dağların ardına götürdüler. Arkalarından "Arirang" türküsünü söylemek düştü bize. (*Susar.*) Ri de gitti onlarla...
 ASKER: Kocan mı?
 KADIN (*"Evet" anlamına başını salladı*): Üç ay olmuştu evleneli... Çok bekledim, döner diye... Beklemenin savaştan da zorlu olduğunu o uzun kış öğrendim. Dağlara kar yağdı hep...
 ASKER: Dönmedi mi bir daha?
 KADIN (*"Hayır" anlamına başını salladı*): Elini göğsüne götürüp "Vuruldu galiba" demiş... Eli kanlanmış Ri'nin... Beşli bir gelinciğe dönmüş... Bir arkadaşı anlattı sonradan... (*Susar. Duygusuz bir tonda.*) Yalnızdım. Soğuktu. Ateşim yoktu. Üşüyordum. Pirincim bitmişti. Açtım. Işığım yoktu. Karanlıktaydım. (*Susar. Hatırlamaya çalışır.*) Bir akşam bir asker kapımı zorladı. Para ve yiyecek bir şeyler verdi. Elimde birkaç dolar... Kasıklarımın ince bir sızı... Bir de askerin ağzından yayılan ekşi bir bira kokusu... Sonra başkaları geldi. İlki gibi zor olmuyordu artık. Uzanıp yatıyordum, o kadar...
 (*Sağdaki kapı açılır: Mamasan. Bir baş işareti ile KADIN'ı çağırır. Bir şeyler fısıldar KADIN'ın kulağına. KADIN ilkin "Ne yapayım?" dercesine bir hareket yapar. Sonra "Peki" anlamına başını sallar, ASKER'in yanına gelir.*)
 ASKER: Gitsin diyor, değil mi?
 KADIN: Evet.
 (*ASKER kapıya doğru yürür. MAMASAN kıyıya çekilip*

yol verir. ASKER durur. MAMASAN'la bakışurlar. Gülmek ister MAMASAN. Yüzü kırışır, ağzının kıyısında bir seğirti belirir. ASKER cebinden çıkardığı parayı uzatır. MAMASAN bir an şaşırır. Parayı alıp iki ucundan tutar, tetkik eder. Az önceki seğirti bütün yüzünü kaplayan bir gülüşe döner.)

MAMASAN: On dolar! (KADIN'a): Song-ca, bak on dolar... (Eğilerek ASKER'e.) Kam saham nida şolcır... Kam saham nida... (Geri geri giderek kapıdan çıkar.) (ASKER döner, KADIN'la göz göze gelir. Uzun bir süre bakışurlar.)

KADIN: Sabahaca mı kalacaksın?

ASKER: Hayır.

KADIN: On dolar verdin ya...

ASKER: Vermekle?

KADIN (Boynunu bükerek): On dolar çok para... Demin üç dolar için... (Anlamadığını gösteren bir işaret yapar. Daha önce topladığı şilteyi ve battaniyeyi hasırın üstüne serer. Kuşağını çözer, pabuçlarını çıkarır. Şiltenin üstüne sırtüstü uzanıp, ASKER'in gelmesini bekler. Bütün bunları, hareketlerine en küçük duygu dozu katmadan yapmıştır.)

ASKER (Olduğu yerde, kıpırdamadan, KADIN'a bakmaktadır.)

KADIN (Bir süre bekledikten sonra): Haydi, gelsene... Ne dikilip duruyorsun orada?

ASKER (KADIN'a doğru yürür. KADIN yanında yer açar, ama ASKER çocuğun bulunduğu odanın önüne gider): Adı ne?

KADIN: Ri.

ASKER: Ri, kocanın adı değil miydi?

KADIN: Kocam, çocuğumda yaşasın diye koydum adını. (Doğrulur; yatağın üstüne oturur.) Kocam güzel adamdı. Alnı, saçları... Kokusu bile.

ASKER: Çocuk?

KADIN: Çirkin. Balık gözlü. Az bir alnı var. Ağzı da kocaman. (Birden canlanır. Yüzü aydınlanır.) Ama soluğu

güçlü... Sonra elleri... (ASKER'in ellerinden tutar, yatağa oturtur.) Ellerini bir görsen. Bir şeyi tuttu mu, koparacakmış gibi tutuyor... Erkek dediğin de birinin elini tuttu mu, bir daha hiç bırakmamalı... (Yüzü gölgelenir.) İyileşir mi dersin?

ASKER: Bilmem ki... İlâç alırsan, doktora gösterirsen...

KADIN: Demin Mamasan'a verdiğin on doların beşi benim. Beş de dün geceden vardı. Geriye kalıyor on dolar. Korean doktor ilâç için yirmi dolar istemişti. (Değişir. Dalgın.) İlkin hiç farkına varmamıştım...

ASKER (Anlamaz): Neyin?

KADIN: Çocuğun... Sandım ki, açım da ondan kusuyorum. Oysa... (Bir sır verir gibi.) Biliyor musun, kimi geceler usuldan usuldan karnımı okşardım. Okşadıkça irileşirdi sanki. Dışa vurmayan, tatlı bir ağırlığı vardı.

ASKER: Babasını görmedin mi bir daha?

KADIN: Kim olduğunu bilmiyordum ki... O sıralar yeni bir bölük gelmişti Suwan'a. Cepheye giden yolları onarıyorlardı... Hiç boş kalmıyorduk... On beş gün sonra başka bir yere gitti bölük.

ASKER: Birisi gelse, "babası benim bu çocuğun" dese...

KADIN (Telâşlanır): Vermem ki... Benim çocuğum o...

ASKER: Ama babası...

KADIN: Babası sadece döledi. Dölediğinden bile haberi yoktu. Onu ben yeşerttim karnımda. Küçük bir piring tarlasına özenircesine... Vermem... Kimse alamaz... (Yüzü yeniden aydınlanır) Hastalanmadan önce türkü söyledim ona... Küçük bir türkü...

ASKER: Şimdi söylemiyor musun?

KADIN: On gündür söylemedim. (Oturduğu yerde iki yanına sallanır. İlkin anlaşılmasız bir şeyler mırıldanır. Sonra ağırdan ağırdan sesini yükseltir.)

Bi ga o miyan zal da,

Pu ro çin da.

Ri, da ko çin da,
Ku ro miyan sol da,
Ri, ka kaçi miyan.

ASKER (*Türküden duygulanmıştır*): Güzel bir türkü... Ama hiç bir şey anlamadım ki...

KADIN (*Gözlerinin içi gülerek ve ilk kez mutlu*): Türkü diyor ki:

Pirinçler yeşerecek, çokkk yeşerecek
Yağmurlar yağdığında.
Ri büyüyecek,
O zaman pirinçler yeşerecek, çokkk yeşerecek.
Hele bir Ri büyüsün,
Pirinçler nasıl yeşerecek.

ASKER (*Dalgın*): Pirinçler ilkin yeşile dönüyor... Derken sarıya...

KADIN (*"Evet" anlamına başını sallar.*)

ASKER (*Saatine bakar*): Vakit epey ilerlemiş...

KADIN: Gel haydi... Yatalım artık.

ASKER (*Kalkar, pencereden dışarıya bakar, odanın içinde dolaşır. KADIN'ın önüne dikilir*): Ne diyorum, biliyor musun?

KADIN: Ne diyorsun?

ASKER: Çocuğu... (*Duraksar.*) Diyorum ki çocuğu... (*Düşünür.*) Acaba?

KADIN: Başka bir yere götüremem ki... Öteki şakşiler uyuyorlardır şimdi. Hem, baksana ağlamıyor artık.

ASKER: Çocuğu... (*Birden.*) doktora götürsek.

KADIN: Doktora mı?

ASKER: Hı...

KADIN: Yirmi dolarım yok ki... Korean doktor yirmi dolardan aşağı...

ASKER: Bırak şimdi Korean doktoru. (*Yeniden saatine bakar.*) Vakit geçti, ama olsun... Deneriz bir kere, olursa olur....

KADIN (*ASKER'i dikkatlice süzer*): Eğleniyorsun benimle..

ASKER (*KADIN'a sokulur*): Bak dinle: Bölük Karargâhında her zaman bir nöbetçi çavuşu bulunur. İlk ona gideriz. Bir şeyler verir çocuk için. Ağrıyı, sızıyı kesen bir ilâç. Belki de doktor yatmamıştır daha. O zaman işimiz iş... Vururum kapısını... (*Söylediğine aklı yatmıştır.*) Hiç çekinmem, girerim içeri... (*Kepini düzeltir. Doktor karşısındaymış gibi bir selâm çakar.*) "İyi geceler yüzbaşım! Gecenin bu saatinde rahatsız ettiğim için özür dilerim. Hasta bir çocuk var da... El kadar bir şey... Burada... Kapının önünde... Bir bakıverseniz... Annesi üzülüp duruyor." (*Rahat eder. KADIN'a döner.*) Nasıl? Hı? (*Umutla.*) Kim bilir, belli olmaz, bakarsın, "Al içeri de, bakalım" der. Serttir ama, yüreği yufkadır bizim doktorun.

KADIN: Kızarsa? Bağırır çığırır?

ASKER: Bağırırın...

KADIN: O zaman bakmaz çocuğa...

ASKER: Ne kaybederiz?

KADIN: Gecenin bu saatinde, şakşi kulübesinde ne arıyorsun derse?

ASKER: Aldırma. Alt tarafı üç gün hapis verirler.

KADIN: Korkuyorum... İkimizi de kovar sonra.

ASKER: Kovarsa kötülük eder...

KADIN: Bak istersen sabahleyin götürelim... Gündüz gözüyle... Ben seni telörgünün kıyısında beklerim...

ASKER: Sabahleyin atışa gideceğiz. Akşamdan önce dönemem. Bu gece olmalı bu iş... Hem bakarsın geç bile... (*Sözünü değiştirir.*) Ben sana ne diyorsam, onu yap. (*Çeki düzen verir üstüne başına.*)

KADIN (*ASKER'deki bu ani değişiklikten hâlâ kuşkulandırmaktadır*): Asker?...

ASKER (*Sözün gerisini bekler. KADIN susunca*): Evet?

KADIN: Diyecektim ki... Şey... Öyle birdenbire karar

verdin de... *(Sıkılarak.)* Oysa yarım saat önce sesini bile işitmek istemiyordun bebisanın.

ASKER: Doğru... *(Anlamsız bir bakışla.)* Kim bilir, belki de çocuklar ağlamasınlar, diyorum... Hiç ağlamasınlar... *(Kendine gelir.)* Bırakalım şimdi bu boş lâfları... Sen çocuğu hazırla. Sarıp sarmala iyice.

KADIN *(Hâlâ kararsız):* Sabahleyin olsa? Benim korkum geceden yana... Zaten ne kaldı ki sabaha? Gün ışımadan kalkar, çocuğu sırtlarım. Beklerim seni. Akşamaca... Yeter ki...

ASKER: Çok konuşuyorsun... Fırlayıp kalkacağıın yerde, oturmuş gevezelik ediyorsun.

KADIN: Öyle çok aldattılar ki... Kolay kolay inanamıyorum artık.

ASKER: Ne diyorsam, onu yap! Ötesine karışma sen!

KADIN *(Sevecen bir bakışla):* Şey... Başına bir şey gelmesin de... Hapse filân atmasınlar?

ASKER: Ne yapalım? Ölüm yok ya ucunda. *(Birden kızar.)* Hem ne sanıyorlar onlar kendilerini? Şunun şurasında hepimiz askeriz... Kansa benimki de kan... Ölümse benimki de...

KADIN *(ASKER'in elini tutar):* Doktorla böyle konuşma.

ASKER *(Yumuşak):* Peki... Merak etme.

KADIN *(ASKER'in dizlerine sarılır):* Bebisana sana benzese... Çabucak kızsın senin gibi. Hiç yoktan parlayıverse, bağırırsa... Ama kötülük tutmasa yüreğinde. *(Ellerini tutup öper.)*

ASKER: Bak, Song-ca... Bebisana iyileşsin... O zaman, hep sana gelirim. Söz. *(KADIN'ın ellerinden sıyrılır.)* Haydi bakalım. Döndüğümde hazır olmalısın. *(Üstüne başına çekidüzen verir. Çıkarken, sağ elini azıcık havaya kaldırıp dostça sallar.)*

(KADIN, bir süre ne yapacağını bilmeden olduğu yerde kalır. Sonra birden fırlar. Çabucak yatağı toplar, bir köşeye atar.

Kuşağını beline sarar. Aynanın karşısına geçip, saçlarını düzeltir. MAMASAN kapıdan başını uzatır. KADIN, MAMASAN'ı görmemiştir.)

MAMASAN *(Kapının önünde):* Hey!.. Song-ca!

KADIN *(Döner. MAMASAN'ın boynuna sarılır):* Mamasan Ka! Mamasan Ka! Asker gitti.

MAMASAN *(KADIN'ın sevincini anlamaz):* Gitti mi? Ne var bunda sevinecek?

KADIN: Az önce... Önün sıra gitti... Doktorla konuşacak. Doktor olur derse, bebisanı götüreceğiz.

MAMASAN *(Suratını asar):* Gecenin bu saatinde mi?

KADIN: Ben de söyledim ama, dinletemedim ki...

MAMASAN: Sakın aldatmış olmasın seni?

KADIN: Sanmam... Ben bir şey demedim ki... Kendi istedi...

MAMASAN: Bunlara pek güven olmadığını benden iyi bilirsin...

KADIN: Umutsuzluk salma yüreğime...

MAMASAN: Ya bir aksilik olursa... Askerleri gece yarısına kadar alıyorsunuz diye, kulübemizi yıkarlarsa?

KADIN: Yok canım... Nerden çıkarıyorsun bunları?

MAMASAN: Geçen yıl, köyde ne kadar şakşi, ne kadar mamasan varsa, hepsini bir gecenin içinde toplayıp, taa nehrin öte yakasına bırakmışlardı. Askerin birinin uyurken tabancasını çalmışlardı da bizimkiler... Yeniden buraya gelmek için az mı uğraştığımız.

KADIN: Üzülme sen... Doktora gidip, bebisan hasta diyecek. Ne kötülük var ki bunda?

MAMASAN *(Kuşkulu):* Bize bir şey yapmasınlar da...

KADIN: Mamasan Ka! Hep kötü şeyler düşünüyorsun...

MAMASAN: Song-ca. Yetmiş yaşındayım ben. Şöyle dönüp arkama bakıyorum da, terazinin kötülük yanı ağır basıyor hep. İnsanların akıllı, dürüst, dost, kardeş olduğu zamanlar o kadar az ki... Bir damla kötülük

balna, binlerce ağulu arı üşüşüyor... Üst üste, yapış yapış, oğul verircesine... Bir tükenmez, bir kötü uğultudur gidiyor. Adı yaşamak oluyor bunun... Oysa aklımızı başımıza devşirmenin zamanı geldi de geçiyor bile... Şu karnımda tam beş çocuk taşıdım. Kasıklarım yırtılırcasına doğurdum onları... Ne güçlülükle boy atıp, serpildiler, bilemezsin. Birer birer alıp götürdüler... Gök ekini biçer gibi, biçtiler... Yapayalnız kaldım. Eski günleri düşünmek bile istemiyorum: Kötü günler de ondan. Şimdi tek başıma, çirkin ve huysuz bir kocakarıyım. Bir ayağım çukurda... Benden geçmiş artık. Sizin için bir şeyler yapılırsa, diyorum... Çocuklar için... Durup, şöyle bir düşünmek gerek Song-ca. Dünya kötüye gidiyor... Bunu bilir, bunu söylerim.

KADIN: İlâhi Mamasan Ka! Durmuş da, neler söylüyorsun orada. Bir işiten de, "Bak şu ihtiyara, kadın haline bakmadan, dünyanın gidişatını kötülüyor" diye basar kahkahayı...

MAMASAN: Haklısın Song-ca... Benim gibi yaşlı insanlar, ne söylediklerini bilmezler...

KADIN (*Pencereye gidip, dışarıya bakar*): Çok değil, bir iki saat sonra gün ışıyacak Mamasan Ka. Sabah olacak. Güneş dolacak odaya... Belki de yağmur yağar. (*Havayı koklar.*) Yağmur kokuyor... İnceden, dumanlı bir yağmur yağsın istiyorum. (*Türkünün ilk iki dizisinin melodisini gözlerinin içi gülerek mırıldanır.*) Bebisani büyüyecek Mamasan Ka. Elleri, ayakları gözleri... Kocaman kocaman olacak... Nerdeyse gelir Asker. Ben daha bebisani hazırlamadım... Sen de gelir misin bizimle?

MAMASAN: Kalabalık olur. Siz gidin daha iyi...

KADIN: Kapının önünde beklersin. Belki bir yardımın dokunur.

MAMASAN: Peki... Gelirim.

KADIN: Bak, Mamasan Ka... Eğer bebisani iyileşirse,

senin kulübenden hiç ayrılmıyacağım. Gece gündüz çalışıp, sana dünyanın parasını kazandıracağım. Şu ceplerin parayla dolacak...

MAMASAN (*Söylenen hoşuna gitmiştir. Sırıtır. KADIN'ın sırtını okşayarak*): Sağol, Song-ca...

KADIN: Bebisani alayım. (*Odaya girer.*) (*MAMASAN, çabucak odayı kolaçan eder. Sağı solu karıştırır. Cephane sandığının içini didikler. Bulduğu yarım bir çikolatadan azıcık ısırır, gerisini koynuna sokar. KADIN'ı bekler. Uzun bir sessizlik.*)

MAMASAN: Song-ca!.. (*Cevap yok.*) Song-ca!.. Çabuk tut elini... (*Uzun bir sessizlik.*) Song-ca, dedim, duymadın mı? (*Cevap yok.*)

(*MAMASAN, odaya doğru yürür. Kapı açılır, KADIN görünür.*)

KADIN (*Kapının önünde donuk bakışlarını MAMASAN'a diker. MAMASAN, bir iki adım geri çekilir. KADIN, odanın ortasına kadar gelir. Sağ elinin içinde sıkı sıkıya bir şey tutmaktadır. Elini ağır ağır kaldırıp açar avucunu. ASKER'in kurmuş olduğu aynanın bir parçası... Kırık parçayı MAMASAN'a göstererek güç duyulur bir tonda*): Ayna buğulanmadı...

MAMASAN (*KADIN'ın ellerini tutar yumuşakça, yavaşça hasırın üstüne oturtur. Kendi de yanbaşına oturur*): O zaten yaşamıyordu ki... Ağlıyordu sadece...

KADIN (*Donuk, tonsuz*): Artık hiç ağlamıyacak... Hiç... Hiç...

MAMASAN: Belki de güzel olan budur. Ölümü ve kötülüğü bilmeden...

KADIN (*Kendi kendine*): O küçücük eliyle örtüyü nasıl da sımsıkı yakalamış. Sanırsın büyümüş, büyümüş de, güçlü bir erkek olmuş... Yaşasaydı...

MAMASAN: Yaşasaydı... Günün birinde alıp götüreceklerdi. Zorla. Gök ekini biçer gibi.

KADIN: Biçtirmezdim ki...

MAMASAN: Zavallı Song-ca... Acıdan ne söylediğini bilmiyorsun sen.

ASKERİN SESİ (*Dışardan*): Hey! Song-ca! Tamam!.. Tamam!.. "Getirin" dedi doktor...

MAMASAN (*Doğrulur*): Asker...

KADIN (*ASKER'in sesini duymamıştır sanki. Bomboş bakar MAMASAN'a*): Asker mi?

MAMASAN: Asker ya... Doktora gitmişti ya...

ASKERİN SESİ (*Daha yakından duyulur*): Song-ca! Hazır mı çocuk. Bekliyor doktor... Hemencecik... (*Çok yakından atılan bir silâh, ASKER'in sesini bastırır. MAMASAN korkuyla bir köşeye fırlayıp siner. Dışarıyı dinler bir süre. Sessizlik... Usulca kapıyı açıp dışarıya bakar.*)

MAMASAN: Vurulmuş, Song-ca... Az ilerde yatıyor... Yüzü koyun... Ben sana demedim mi? Göndermiyecektin onu. (*Çıkar, ASKER'in yanına gider.*)

KADIN (*Kalkar, ne yapacağını bilmez, sallanır, boşluğun bir yerine tutunmak istercesine elini uzatır*): Peki ama, niçin? (*Sokağa açılan kapıya doğru ağır ağır yürür.*)

KİM (*Pencerenin önünde görünür. Kısık ve heyecanlı bir sesle*): Song-ca!..

KADIN (*Olduğu yerde yarım döner, KİM'i görür*): Demek...

KİM (*Elindeki dolarları göstererek*): Bak... Gıcır gıcır hepsi de... Ben sana, belli olmaz, her an gelirim demedim mi? (*Paraları ceketinin koyun cebine sokarak.*) Ölülerin paraya ihtiyacı olmaz. (*Göz kırpar.*) Zor bulurlar beni... Öte tarafa gececeğim bu gece.

KADIN (*Deli gibi koşar pencereye. KİM kaybolur. KADIN bir süre pencerenin önünde kalır.*) (*MAMASAN'la ŞAKŞİ, ASKER'i içeri getirirler. KADIN, ASKER'in başından tutarak yere oturtur, başını kucağına alır.*)

MAMASAN (*Yaranın yerini göstererek*): Göğsünden vurulmuş. (*Eğilir, iyice bakar yaraya.*) Yaranın ağzı ne

kadar da küçük! Bu kadarı yetiyor demek....

KADIN: Ri gibi... O da göğsünden vurulmuştu... Sannırsın küçük bir gelincik açmış yüreğinin üstünde...

MAMASAN (*Birden paniğe kapılır. KADIN'a*): Hey! Song-ca! Ne yapacağız şimdi! Birazdan gelirler... Silâh sesini duydular... Kulübemi yıkıp hapislere atarlar beni. Hep senin yüzünden... (*KADIN'ı dürtükler.*) Kalk da, bir şeyler yapalım. Benim bu işte suçum yok. Tanrı biliyor ki, suçsuzum. Ben gidiyorum. (*Olanı biteni pek kavramayan ŞAKŞİ'yi kolundan tutarak dışarı sürükler.*) Gel. Gidelim şuradan... Askerler gelmeden savuşalım. (*Çıkarlar.*)

KADIN (*MAMASAN'ın söylediklerini duymamıştır. ASKER'in başı kollarının arasında, usuldan usuldan iki yanına sallanmasına devam eder. Çocuğu gibi tutmuştur ASKER'i. Türküye başlar; ses ağır ağır çıkar ağzından, giderek yükselir.*)

Bi ga o miyan zal da,
Pu ro çin da,
Ri da ko çin da,
Ku ro miyan sol da,
Ri ka kaçi miyan.

(*Hızla gelen bir çip sesi duyulur. Ses yaklaşır, türküyü bastırır. Çipin odaya dolan farları, KADIN'la ASKER'i değirmi bir ışık içerisinde aydınlatır. KADIN hâlâ iki yanına sallanarak, türküsünü söylemektedir. Ama türkü duyulmaz artık.*)

PERDE

Korece konuşmaların Türkçe karşılıkları:

Çoso: Peki
Hebi-yes: Evet
Hebi-no: Hayır
Çalzara: İyi akşamlar
Meybi tumoro sayonara: Belki yarın ölür
Nambriwan: İyi
Nambriten: Kötü
Nabun: Kötü
Veg so inni, o ra: Gel haydi, gelsene
Veg, fu e bu in koa mal hare: Gel haydi,
gel de işimizi bitirelim.
Kam saham nida: Teşekkür ederim
Şolcar: Asker
Bebisan: Bebek